

WILLY : Biff! Nerede o? Niye herşeyi alıyor?

LINDA : Kızlara karşı çok sert, Willy. Bütün anneler ondan korkuyor!

WILLY : Onu kırbaçlayacağımı!

BERNARD : Ehliyetiniz araba kullanıyor!

[KADIN'ın kahkahası duyulur]

WILLY : Kapa geneni!

BERNARD : [Yavaşça geri geri çıkararken] Mr. Birbaum onu bırakacağımı söylüyor.

WILLY : Çık buradan dışarı!

BERNARD : Eğer sıkı çalışmazsa, matematikten kalacak [Gider].

LINDA : Haklı, Willy.

WILLY : [Linda'ya parlar.] Onun hiçbir sorunu yok.

Bernard gibi kitap kurdu mu olmasını istiyorsun? Karakterli, canlı...

[Willy konuşurken, Linda, tamamen gözyaşları içinde, oturma odasına gider. Willy, mutfakta yalnızdır, bir noktaya bakmakta ve gücünü kaybetmiştir. Yapraklar dökmüştür. Gene gecedir ve apartman daireleri geride tepeden bakmaktadır.]

WILLY : [Mutfak masasında oturmaktadır.] Off! Yerleri niye cilalamak zorunda? Cila yaptığı her seferinde yorgunluktan bitkin düşüyor. Bunu biliyor.

HAPPY : Shh! Boşver. Ne hatırladın bu gece vakiti?

WILLY : Müthiş bir korku. Yonkers'da neredeyse bir çocuğa çarpıyordum. Allahım! O zaman kardeşim Benle niye Alaskaya gitmedin ki! Çok zekiydi. Ne hata! Gimmen için yal-

vardı.

HAPPY : Tamam, boşuna-

WILLY : Sırtındaki giysilerle işe başlayan ve sonunda elmas madenleri olan bir adam vardı.

HAPPY : Oğlum, nasıl yaptığını bir gün öğrenmek isterim.

WILLY : Sırtı ne? Adam ne istediğini biliyordu, dışarı gitti ve elde etti! Balta girmemiş ormana girdi ve 21 yaşında zengin olarak çıktı. Hayat bir iştiydi ama onu yatağın üzerinden kırıp açamazsın.

HAPPY : Baba, seni emekli edeceğim.

WILLY : Haftada Allah'ın belası 70 dolara mı emekli edeceksin? Kadınlarının, arabanın ve evinin masrafı var ve beni emekli edeceksin. Allah aşkına, neredesiniz, herfler, nerede? Ormanlar yanıyor. Araba sitemiyorum!

[Kapının arkasında Charley görünür. Yavaş konuşan, yerinden kımıldamayan, az sözle çok şey anlatan, iri yapılı bir adamdır. Söylediği herşeye rağmen, konuşmalarında acıma ve şimdi de endişe vardır. Ayaklarında terlik, üzerinde pijama ve röpdöşambur vardır. Mutfaka girer.]

CHARLEY : Herşey yolunda mı?

HAPPY : Evet, Charley, herşey...

WILLY : Ne var?

CHARLEY : Gürültü duydum. Birşeyler oldu diye düşündüm. Duvarlara birşey yapamaz mıyız? Siz burada hapsizsiniz, benim tarafıma bütün sapkalar uçuyor.

HAPPY : Yatalım, baba. Hadi.

[Charley Happy'ye gimesini işaret eder.]

WILLY : Sen git, ben şu anda yorgun değilim.

HAPPY : [Willy'e] Boşver, ha? [Çıkar.]
WILLY : Ne yapıyorsun?
CHARLEY : [Mutfak masasında, Willy'nin tam karşısında oturmakta.] İyi uyuyamadım. Midem ağrıdı.
WILLY : Nasıl yemek gerektiğini bilmiyorsun.
CHARLEY : Ağzımla yiyorum.
WILLY : Hayır, çok cahilsin. Vitaminler ve buna benzer şeyleri bilmen lâzım.
CHARLEY : Hadi, oynayalım. Seni biraz yorayım.
WILLY : [Teredditle] Tamam. Kağıtların var mı?
CHARLEY : [Cebinden bir deste kağıt çıkararak] Evet, var. Bu vitaminler ne işe yarar?
WILLY : [Uğraşarak] Kemikleri güçlendirirler. Kimya.
CHARLEY : Evet ama mide ağrısıyla kemikler ilgili değil ki.
WILLY : Neden bahsediyorsun? Onunla ilgili ilk şeyi biliyor musun?
CHARLEY : Hemen alınma.
WILLY : Hiçbir şey bilmediğim bir konu hakkında konuşma. [Kağıt oynuyorlar. Sessizlik]
CHARLEY : Evde ne yapıyorsun?
WILLY : Arabayla ilgili küçük bir sorun var.
CHARLEY : Oh [sessizlik] California'ya gitmek istiyorum.
WILLY : Sus.
CHARLEY : Bir iş istiyorsun değil mi?
WILLY : Bir işim var, sana söyledim. [Çok kısa bir sessizlikten sonra] Allah aşkına bana niye iş teklif ediyorsun?
CHARLEY : Alınma.

WILLY : Bana hakaret etme.
CHARLEY : Onun hiç bir anlamı yok. Bu şekilde devam etmek zorunda değilisin.
WILLY : İyi bir işim var. [Kısa bir sessizlik] Buraya gelmenin ardında ne var ?
CHARLEY : Gitmemi mi istiyorsun?
WILLY : [Kısa bir sessizlikten sonra, utanarak] Anlamıyorum. Tekasa'la tekrar geri dönecek. Allah aşkına bu ne ?
CHARLEY : Bırak gitsin.
WILLY : Ona verebileceğim hiç bir şeyim yok, Charley, parasızım, parasızım.
CHARLEY : Açlıktan ölmeyecek. Hiçbirisi açlıktan ölmüyor. Unut onu.
WILLY : Peki neyi hatırlamanı gerekiyor?
CHARLEY : Çok ciddiye alıyorsun. Boşver. Depozito şişesi kırıldığında paramı geri alamazsın.
WILLY : Söylenmesi çok kolay.
CHARLEY : Benim için söylemesi kolay değil.
WILLY : Oturma odasında yaptığının tavanı gördün mü?
CHARLEY : Evet, iyi bir iş. Tavan yaparmak benim için büyük bir sır. Nasıl yapıyorsun?
WILLY : Ne fark var?
CHARLEY : Evet, hadi anlat.
WILLY : Tavan yapacağız mısın?
CHARLEY : Nasıl tavan yapabiliriz ki?
WILLY : O zaman bana niye rahat vermiyorsun?
CHARLEY : Gene alındın.

WILLY : Alet kullanamayan bir erkek, erkek değildir. İğrençsin.
CHARLEY : Bana iğrenç deme, Willy.

[Evin sağ köşesinden, bir valiz ve çemsiye taşıyan ben BEN AMCA, salınmaya girer. 60 yaşlarında, bıyıklı ve orotier bir havası olan duygusuz bir adamdır. Kaderinden çok emindir ve gittiği uzak yerlere özgü bir havası vardır. Tam Willy ko-muşurken içeri girer.]

WILLY : Müthiş yoruluyorum, Ben.

[Ben'in müziği duyulur. Ben erraftaki herşeye bakar.]

CHARLEY : Güzel, oynamaya devam et; daha rahat uyuyacak-sın. Ben diye mi çağırдың beni?

[Ben satine bakar.]

BEN : Yalnızca birkaç dakikam var. [Errafti gözden geçirerek, dolasır. Willy ve Charley kağıt oynamaya devam ederler.]

CHARLEY : O zamandan beri hiç ondan haber alamadın mı?

WILLY : Linda sana anlatmadı mı? Birkaç hafta önce Afrika'da-ki karısından bir mektup aldık. Ben ölmüş.

CHARLEY : Öyle.

BEN : [Kendi kendine gülerek] O zaman burası Brookly'n, ha?

CHARLEY : Belki parasından biraz sana kalmış olabilir.

WILLY : Hayır, yedi oğlu vardı. Bu adama bağlı tek şansım var...

BEN : Trene yetismeliyim, William. Alaskada bulunan bazı mallarım var.

WILLY : Tabii, tabii! Eğer o zaman onunla Alaskaya gitmiş ol-saydım, şu anda herşey çok farklı olurdu.

CHARLEY : Devam et, orada donardın.

WILLY : Neden bahsediyorsun?

BEN : Alaskada muazzam fırsatlar var, William. Orada olma-mana şaşırđım.

WILLY : Muazzam.

CHARLEY : Ha?

WILLY : Bütün cevapları bilen tanıdđım bir tek kişi vardı.

CHARLEY : Kim?

BEN : Nasılsın?

WILLY : [Bir kupa alır, güllünser.] İyi, iyi.

CHARLEY : Bu akşam biraz sertsin.

BEN : Annem seninle mi yaşıyor ?

WILLY : Hayır uzunca bir süre önce öldü.

CHARLEY : Kim ?

BEN : Çok kötü. Çok hoş bir hanımefendiydi annem.

WILLY : [Charley'e] Ha?

BEN : Yaşlı kızı görmek isterdim.

CHARLEY : Kim öldü?

BEN : Babamla ilgili herhangi birşey duydun mu?

WILLY : [Sindirlererek] Ne demek istiyorsun "Kim öldü?" diye-rek

CHARLEY : [Bir kupa alarak] Neden bahsediyorsun?

BEN : [Satine bakarak] William, saat sekiz buçuk!

WILLY : [Üzerindeki şaşkınlığı almaya çalışmasına rağmen si-nirlice Charley'in elini tutar.]

O benim kâğıdımlı!

CHARLEY : As attım-

WILLY : Oyun oynamasını bilmiyorsan, paralarımı sana kaptır-

mayacağımı!

CHARLEY : [Kalkarak] O benim asımdı, Allah aşkına!

WILLY : Bitiriyorum, bitiriyorum.

BEN : Annem ne zaman öldü?

WILLY : Çok önce. Başından beri nasıl kâğıt oynaması gerektiğini bilmiyorsun.

CHARLEY : [Kağıtları alır ve kaprya gider.] Tamam. Gelecek sefer beş aşl bir deste getireceğim.

WILLY : Böyle oyun oynamam!

CHARLEY : [Ona dönerek] Kendinden utanmalısın?

WILLY : Öyle mi?

CHARLEY : Öyle! [Dışarı çıkar.]

WILLY : [Arkasından kapryı çarparak] Kara cahilli!

BEN : [Willy muafak davranımın hızasından ona doğru gelir.] Sen de öylesin, William.

WILLY : [Ben'in elini sıkarak] Beni! uzun süredir seni bekliyordum! Cevap ne? Nasıl yaptın?

BEN : Ooo, bir hikayesi var.

[Yaşlı Linda, çamaşır sepetini taşıyarak, sahneye girer.]

LINDA : Ben, sen misin?

BEN : [Biyüik bir kibartlıkla] Nasılsın, canım?

LINDA : Bu kadar yıldır nerelerdesin? Willy her zaman niye senin...

WILLY : [Sabırsızca Beni' Linda'nın tarafından çekerek] Babam nerede? Onu izlemedin mi? Nasıl başladın?

BEN : Senin ne kadar hatırladığımı bilmiyorum.

WILLY : Küçük bir çocuktum, yalnızca 3 veya 4 yaşlarımday-

dım.

BEN : 3 yaş 11 ay.

WILLY : Ne hafıza, Beni!

BEN : Bir sürü teşebbüslerim var, William ve hiç bir zaman defter tutmam.

WILLY : Yagonda oturduğumu hatırlıyorum - Nebraska mıydı?

BEN : Güney Dakotaydı ve sana bir demet kırçığı vermişim.

WILLY : Senin boş bir yoldan aşağı yürüdüğünü hatırlıyorum.

BEN : [Gülerek] Alaskada babamı bulacaktım.

WILLY : O nerede?

BEN : O yaşlarda coğrafya konusunda çok kötüydüm, William. Birkaç gün geçtikten sonra güneye doğru gittiğimi keşfettim, böylece Alaska yerine Afrika'da buldum kendimi.

LINDA : Afrika!

WILLY : The Gold Coast!

BEN : Özellikle elmas madenleri.

LINDA : Elmas madenleri!

BEN : Evet, canım. Fakat yalnızca birkaç dakikam var.

WILLY : Hayır! Çocuklar! Çocuklar! [Geng Biff ve Happy görünürlür.] Bunu dinleyin. Bu sizin Ben amcanız, büyük adam! Oğullarıma anlat, Beni!

BEN : Onyeddi yaşında balta girmemiş ormana girdim ve yirmi yaşında çıktım. [Güler] Ve çok şükür zenginim.

WILLY : [Oğullarına] Bahsettiğim şeyleri gördünüz mü? Çok büyük şeyler olabilir!

BEN : [Saatine bakarak] Bu hafta Salı günü Ketchikan'de bir görüşmem var.

WILLY : Hayır, Ben. Lütfen babamdan bahset. Çocuklarımın duymalarını, nasıl bir soydan geldiklerini bilmelerini istiyorum. Bütün hatırladığım kocaman sakallı bir adam, benim, ateşin yanında, annemin kucagında oluşum ve bir çeşit yüksek sesli müzik.

BEN : Flüt. Flüt çalardı.

WILLY : Tabii, flüt, haklısını!

[*Yine bir müzik duyulur, yüksek ve canlı bir tondadır.*]

BEN : Babam büyük insandı, ayrıca maceracıydı. Boston'da başlayacaktık gezimize ve bütün aileyi vagona doldurup tüm ülkeyi, Ohio'dan başlayarak, Indiana, Michigan, Illinois ve bütün Batı eyaletlerini gezecektik. Kasabalarda durup babamın yol boyunca yaptığı flütleri satacaktık. Büyük muciti, babam. Senin gibi bir adamın bütün hayatı boyunca yapabileceğinden daha fazla şeyi küçük bir zımbırtıyla bir haftada yapardı.

WILLY : İşte ben de oğullarımı tam bu şekilde yetiştiriyorum, Ben, güçlü kuvvetli, sevilen, çok yetenekli.

BEN : Gerçekten mi? [*Biffe*] Vurabildiğin kadar sert vur şuna [*Karına vurur*]

BIFF : Hayır, efendim.

BEN : [*Boks duruşunu alarak*] Hadi, vur bana! [*Gitler*]

WILLY : Git, Biff! Hadi, göster ona!

BIFF : Tamam! [*Yumruklarını sıkarak ve başlatır*]

LINDA : [*Willy'e*] Niye dövüşmeleri gerekiyor, sevgilim?

BEN : [*Biffe satışarak*] İyi çocuk! İyi çocuk!

WILLY : Bu nasıl, Ben, ha!

HAPPY : Solunmu kullan, Biff!

LINDA : Niye dövüyorsunuzuz?

BEN : İyi çocuk! [*Aniden içeri dalar, Biffe gelme takip diştirir ve ayakta onun başucundadır, şemsiyesinin ucu Biff'in gözyüzünün üzerindedir.*]

LINDA : Dikkat et, Biff!

BIFF : Vay be!

BEN : [*Biff'in dizine hafifçe vurarak*] Bir yabancıyla asla dürtüst dövüişme. Balta girmemiş bir ormandan bu şekilde asla çikamazsın. [*Linda'nın elini tutup hafifçe eğerek*] Seninle karşılaşmak büyük bir şeref ve mutluluk, Linda.

LINDA : [*Soguk bir şekilde elini çeker, ürkenmiştir.*] İyi yolculuklar.

BEN : [*Willy'e*] Ve iyi şanslar senin - ne iş yapıyorsun?

WILLY : Satış.

BEN : Evet. Tabii... [*Herkesse ehveda demek için elini kaldırır.*]

WILLY : Hayır, Ben, yanlış düşünmeni istemiyorum... [*Ben'e göstermek için elini tutar*] Burası Brooklyn, biliyorum, ama biz de avlanıyoruz.

BEN : Gerçekten, şimdi.

WILLY : Ooo, emin ol, yılanlar var, tavşanlar var ve - zaten burayada onun için taşındım. Biff o ağaçlardan göz açıp kapayıncaya kadar düşebilir! Çocuklar! Şu apartman inşaatının oraya gidin ve biraz kum getirin. Kapının önündeki taraçayı yeniden yapacağız. İzle, Ben!

BIFF : Evet, efendim! Koşar adım, Hap!

HAPPY : [*Biff ve Happy koşarken*] Kilo kaybettim, baba, dikkat ettin mi?

[*Çocuklar tam girmeden önce Charley golf pantolonuyla çik kagelir.*]

CHARLEY : Dinle, o inşaattan biraz daha gelecek olursa bekiçi polise haber verecek!

LINDA : [Willy'e] Biffe izin verme...

[Ben olunca gücüyle güler.]

WILLY : Geçen hafta eve getirdikleri keresteyi görmeliydin.

CHARLEY : Dinle, eğer bekiçi-

WILLY : Onları çok fena azarladım, anladım mı. Ama orada birkaç tane korkusuz kimse var.

CHARLEY : Willy, hapisaneler korkusuz kimselerle dolu.

BEN : [Charley kahkaha atarken Sen Willy'nin sırtına vurur.]

Soya çekim, dostum.

WILLY : [Ben'in kahkahasına katılarak] Pantolonunun geri kalan kısmı nerede?

CHARLEY : Karım aldı bunu.

WILLY : Tek ihtiyacım olan şey golf sopası. Yukarı çıkıp uyuyabilirsin. [Ben'e] Büyük atlet. Ne o, ne de oğlu Bernard, ikisi de çekiçle bir çivi çakamazlar.

BERNARD : [Acele ederek] Bekçi Biff'i takip ediyor!

WILLY : [Kızgınca] Kapa çemeni! Hiç bir şey çalmıyor!

LINDA : [Sol tarafa relas içinde] Nerede o? Biff, canım. [Dişlerini çıkar.]

WILLY : [Ben'den uzaklaşarak sol tarafa doğru gimektedir.]

Kötü bir şey yok. Senin neyin var?

BEN : Kızgın çocuk. İyi!

WILLY : [Gülerek] Off, demir gibi şu Biff!

CHARLEY : Ne olduğunu bilmiyorum. New England'ı geri getiriyor ve içi kan ağlıyor; orada öldürdüler onu.

WILLY : Bağlantı, Charley, çok önemli bağlantılarım var.

CHARLEY : [Alay ederek] Bunu duyduğuma sevindim, Willy.

Daha sonra gel, küçük bir el çevirelim. Senin için Portlandan aldığın paranın birazını alacağım. [Willy'e güler ve çıkar.]

WILLY : [Ben'e dönerek] İş hayatı çok kötü, öldürücü. Benim için değil, tabii ki.

BEN : Afrika'ya gideceğim.

WILLY : [Özlemle] Birkaç gün daha kalamaz mısın? Tam benim aradığım şeysin sen, Ben, çünkü burada- burada çok iyi bir yerim var fakat, peki, babam ben - ben çok küçükken terketti ve onunla hiç konuşma şansım olmadı.

BEN : Trenime geciyeceğim. [Sahnenin zıt köşelerindedir.]

WILLY : Ben, çocuklarım- konuşamaz mıyız? Benim için o cehennem girecekler, anlıyor musun? Fakat ben-

BEN : William, çocuklarıyla mükemmel bir ilişkileri var. Seçkin dürtüst arkadaşlar.

WILLY : [Onun sözlerine dayanarak] Oh, Ben, bunu duymak ne kadar güzel! Çünkü bazen onlara doğru şeyler öğretemiyorum diye korkuyorum - Ben, onlara nasıl öğreteyim?

BEN : [Her kelimeye büyük bir ağırlık vererek müthiş bir kıstahıklıkla] William, bala girmemiş ormana girdiğimde, onyedimdediydim. Çıktığımda yirmi bir. Ve çok şükür zenginimdir! [Evin sağ köşesi civarında kurantlıkta gözden kaybolur.]

WILLY : zenginidin! İşte onlara aşlamak istediğim ruh. Balata girmemiş bir ormana girmek! Haklıydım! Haklıydım! Haklıydım! [Ben girmiştir, ancak Linda ilerinde gecelik ve sabahlıkla muşfağa girdiğinde Willy hala Ben oradaymış gibi onunla konuşmaktadır. Linda, Willy'i bulmak için etrafa

bakınız, sonra evin kapısına doğru gider, dışarı bakar ve onu görür. Willy'nin soluna geçer. Willy ona bakar.]

LINDA : Willy, canım! Willy!

WILLY : Haklıydım!

LINDA : Peynir yedin mi? [Willy cevap veremez.] Çok geç, ha-yatım. Yatağa gel, heh?

WILLY : [Döşdoğru yukarı bakarak] Burada bir yıldız görmek için boynumu kırmam gerekiyor.

LINDA : Geliyor musun içeri?

WILLY : Şu elmaslı saat zincirine ne oldu? Hatırladın mı? Ben'in Afrika'dan geldiği zaman mıydı? İçinde elmas olan bir saat zinciri vermedi mi bana?

LINDA : Onu rehine verdin, canım, 12-13 yıl önceydi. Biff'in radyodaki işi içindi, tabii.

WILLY : Vay be, ne hoş şeydi. Yürüyüş yapacağım.

LINDA : Fakat terliklisin.

WILLY : [Solda, evin etrafında dolanmaya başlar.] Haklıydım! Haklı! [Giderken, Linda'ya yarı dönük, başını sallamaktadır.] Ne adam! Konuşmaya degecek bir adam vardı! Haklıydım!

LINDA : [Willy'nin arkasından seslenerek] Fakat terliklisin, Willy! [Biff, pijamalı olarak, merdivenlerden inip mutfığa girdiğinde Willy tamamen gımsizdir.]

BIFF : Dışarda ne yapıyor o?

LINDA : Sşşt!

BIFF : Yüce Allahım, anne, ne zamandan beri bunu yapıyor?

LINDA : Sus, seni duyacak.

BIFF : Allah kahretsin, nesi var?

LINDA : Sabaha geçer.

BIFF : Hiçbir şey yapamaz mıyız?

LINDA : Oh, canım, bir sürü şey yapabilirsin, ama şu anda ya-pılacak hiçbir şey yok, öyleyse yatağa git.

[Happy merdivenlerden iner ve basamaklara oturur.]

HAPPY : Onu hiç böyle yüksek sesle konuşurken duymadım, anne.

LINDA : O zaman etrafı daha sık dola; onu duyarsın.

[Masaya oturur ve Willy'nin ceketinin astarını diker.]

BIFF : Niye bunuhıç yazmadın, anne?

LINDA : Nasıl yazabilirdim? 3 aydan fazla bir süredir hiçbir ad-resin yoktu.

BIFF : Bir an olsun yerimde durmadım. Ama biliyor musun her zaman sizi düşündüm. Bunu biliyorsun değil mi?

LINDA : Biliyorum, canım, biliyorum. Ama mektup almayı se-ver. Yalnızca şunu bilmelisin ki hâlâ daha iyi şeyler için bir şans var.

BIFF : Her zaman babam böyle değil, değil mi?

LINDA : Sen ev geldiğinde her zaman daha kötü oluyor.

BIFF : Ben eve geldiğimde mi?

LINDA : Geleceğini yazdığın zaman, sürekli gülünser, gelecek-ten konuşur ve mükemmel olur. Daha sonra senin geliş za-manın yaklaştıkça o kötüleşmeye başlıyor ve sen buraya geldiğinde, tartışıyor, sana kızgın görünüyor. Sanırım, bel-kide, yalnızca kendisini sana açamıyor. Niye birbirinize karşı böyle nefret dolusunuz? Neden?

BIFF : [Kaçınmak bir şekilde] Ben nefret dolu değilim, anne.

LINDA : Ama şu kapıdan girer girmez, kavga etmeye başlayorsunuz.

BIFF : Niye olduğunu bilmiyorum, değişmek istiyorum. Deniyorum, anne, anlıyor musun?

LINDA : Bu sefer bizimle kalmak üzere mi geldin?

BIFF : Bilmiyorum. Etrafa göz atıp neler oluyor görmek istiyorum.

LINDA : Biff, bütün hayatın boyunca etrafa göz atamazsın değil mi?

BIFF : Tuturamıyorum, anne. Bir türlü herhangi bir çeşit hayat tuturamıyorum.

LINDA : Biff, insan baharda gelip giden bir kuş değildir.

BIFF : Sağın... [*Annesinin saçına dokunur*] Sağın ne kadar kırışmış.

LINDA : Taa, sen lisedeyken kırışmaya başlad. Ben de boyamayı bıraktım, hepsi bu.

BIFF : Yine boya, boyayacaksın değil mi? Arkadaşımın yaşlı görünmesini istemiyorum. [*Gitlinser*]

LINDA : Öyle bir göcüksün ki. Bir yıl boyunca eve uğramasam da olur diye düşünüyorsun ve... Şunu kafana sokmalısın ki bir gün gelip kapıyı çalacaksın ve burada yabancı insanlar olacak.

BIFF : Neden bahsediyorsun? Daha almış bile değilsin, anne.

LINDA : Ama ya baban?

BIFF : Tamam, o da değil demek istedim.

HAPPY : Biff babamı çok beğenir.

LINDA : Biff, canım, eğer babana karşı hiçbir duygun yoksa bana karşı da olamaz.

BIFF : Tabii ki sana karşı duygularım var, anne.

LINDA : Hayır. Yalnızca beni görmek için buraya gelemezsin, çünkü ben babamı çok seviyorum. [*Tehdi dolu ve göz yaşları içinde*] Şu dünyadaki bana en yakın kişi o ve hiç kimse onun ona aşâğılık, istenmeyen ve sıkıcı bir insanmış gibi davranmasına izin vermeyeceğim. Şimdi karar vermen gerekiyor, canım, artık kaybedecek zaman yok. Ya o senin baban ve sen de ona saygı gösterirsin ya da değil dersen ve bir daha buraya gelmezsin. Biliyorum gecikilmesi kolay bir insan değil, bunu benden daha iyi kimse bilemez- ama.

WILLY : [*Sol taraftan, kalkakayla*] Hey, hey, Biff!o!

BIFF : [*Willy'nin arkasından dışarı çıkmaya kalkışır*] Allah aşkına nesi var onun? [*Happy, Biffi durdurur.*]

LINDA : Gitme, Willy'nin yanına gitme!

BIFF : Onun için bahaneler bulmayı bırak! Seni her zaman, her zaman yere serdi. Sana karşı bir gram bile saygısı kalmadı.

HAPPY : Daima saygısı olmuştur.

BIFF : Allah aşkına bu konuda ne biliyorsun?

HAPPY : [*Somurtarak*] Ona deli deme!

BIFF : Karaktertsiz bir adam, babam - Charley bunu yapmazdı. Kendi evinde olsa bile kafasındaki o saçma sapan şeyleri ortaya atmazdı.

HAPPY : Charley, asla babamın yapmak zorunda olduğu şeylerle uğraşmak zorunda kalmadı.

BIFF : Birçok insanın maddi durumunu Willy Loman'dan daha kötü. İnan bana, onları gördüm.

LINDA : O zaman Charley baban olsun, Biff. Bunu yapamazsın değil mi? Willy'nin büyük bir adam olduğunu söylemiyo-

rum. Willy Loman hiç bir zaman çok fazla para kazanmadı. İsmi hiç bir zaman gazete sayfalarında çıkmadı. Şu ana kadar yaşamış en iyi kişi de değil. Ama o bir insan ve ona kötü şeyler oluyor. İlgisi gösterilmesi lâzım. Mezarına yaşlı bir köpek gibi girmesine izin verilmemeli. Böyle bir insana en sonunda ilgi - ilgi gösterilmeli. Sen ise ona deli dedin.

BIFF : Öyle demek istemedim.

LINDA : Hayır, birçok kişi Willy'nin dengesini yitirdiğini düşünüyor. Onun sorununun ne olduğunu bilmek için çok zeki olmak gerekmiyor. Bu adam çok bitkin.

HAPPY : Tabii ki!

LINDA : Küçük bir iş adamı büyük bir işadamı kadar bitkin olmaz. Martta bu şirkette 36 yılını doldurmuş olacak, şirketin adını en üçra köşelere kadar götürmüş olmasına rağmen bu yaşında bütün maşını elinden alıyorlar.

HAPPY : [Öfkeli bir şekilde] Bunu bilmiyordum, anne.

LINDA : Asla sormadın ki, canımı! Tabii şu anda param başka bir yerden aldığın için, artık kafanı baban konusunda yormuyorsun.

HAPPY : Fakat sana parayı verdim geçen.

LINDA : Noel zamanı, elli dolar! Sıcak su tesisatını bağlatmak 97 dolar elli sente mal oldu. Beş haftadır yeni başlamış biriymiş gibi tamamen komisyon ücretiyle çalışıyor.

BIFF : Şu nankör piçler!

LINDA : Oğullarından daha mı kötüler? Gençken, şirkete iş getirdiğinde, hepsi onu görmekten büyük mutluluk duyardı. Fakat onu bu kadar çok seven ve ona sürekli verecek siparişleri olan eski müşterileri ve eski arkadaşları ya öldüler ya da emekli oldular. Kendisi Boston'da günde altı, yedi telo-

fon konuşması yapmaya alıştı. Şimdiyse valizlerini arabadan alıyor, geri koyuyor, tekrar çıkarıyor ve çok bitkin oluyor. Yürüyüşe çıkma yerine kendi kendine konuşuyor. Arabayla yedi yüz mil katediyor ve oraya vardığında artık hiç kimse onu tanımıyor, hiç kimse karşılamıyor. Yedi yüz mil git ve bir sent bile kazanmadan geri dön, insanın aklına ne gelir? Neden kendi kendine konuşmasın ki? Neden? Her hafta Charley'e gidip elli dolar borç alıp ve bunu kendisinin ücretiymiş gibi yapmak zorunda kalınca niye kendi kendine konuşmasın? Ne kadar böyle gidebilir? Burada oturup neyi beklediğini şimdi anlıyor musun? Ve kalkmış karaktersiz mi diyorsun? Bir gün bile kendisi için değil, ama sizin için çalışsan birine mi? Bunun için ne zaman madalya alacak? Alınmış üç yaşında dönüp baktığında kendi hayatından daha çok sevdiği oğullarından birini kadın peşinde koşan bir serseri olarak bulmak- bu mu ödülü?

HAPPY : Anne!

LINDA : İşte sen böylesin, bebeğim! [Biff'e] Ve seni! Babana olan sevgine ne oldu? Siz böylemi dostsunuz! Her akşam onunla telefonda konuşmaya nasıl alışmıştın. Eve, sana geleliye kadar ne kadar yalnızlık duyardı baban.

BIFF : Tamam, anne. Burada odamda kalacağım ve bir iş bulacağım. Ondan uzak duracağım, bu kadar.

LINDA : Hayır, Biff. Burada kalıp sürekli kavga edemezsin.

BIFF : Beni bu evden dışarı attı, unuttu bunu.

LINDA : Niye öyle yaptın? Niye olduğunu asla öğrenemedim.

BIFF : Çünkü onun sahtekâr olduğunu biliyorum ve o da etrafında bunu bilen hiç kimseden hoşlanmıyor.

LINDA : Niye sahtekâr? Ne yönden? Ne demek istiyorsun?

BIFF : Üzerime gelme. Yalnızca benimle onun arasında söyleyebileceğim bu kadar. Düzelecek. Uyumaya gidiyorum. [Merdivenlerden çıkmaya başlar.]

LINDA : Düzelmeyecek.

BIFF : [Basamaklarda sivrili bir şekilde dönerek] Bu şehirden nefret ediyorum ve burada kalacağım. Şimdi ne istiyorsun?

LINDA : O ölüyor, Biff.

[Happy hızla Linda'ya döner, çok olmuştur.]

BIFF : [Sessizlikten sonra] Neden ölüyor?

LINDA : Kendi kendini öldürmeye çalışıyor.

BIFF : [Büyük bir korkuyla] Nasıl?

LINDA : Günü gününe yaşıyorum.

BIFF : Neden bahsediyorsun?

LINDA : Willy'nin arabasını tekrar çarptığımı yazmıştım sana, hatırladın mı? Şubatı mıydı?

BIFF : Evet.

LINDA : Sigorta müfettişi geldi. Kanıtları olduğunu söyledi.

Geçen yıl olan şu bitkin kazalar - aslında kaza değildi, değildi.

HAPPY : Böyle bir şeyi nasıl söyleyebilirler? Bu yalan.

LINDA : Öyle anlaşılıyor ki bir kadın var... [Nefes alır.]

BIFF : [Seri bir şekilde ama kontrol altında] Hangi kadın?

LINDA : [Aynı anda] ... ve bu kadın...

LINDA : Ne?

BIFF : Hiç. Yalnızca hangi kadın dedim.

HAPPY : O kadından ne haber?

LINDA : Öyle anlaşılıyor ki bu kadın yoldan aşağı yürütüormuş

ve Willy'nin arabasını görmüştü. Arabayı hızlı kullanmadığını ve patinaj yapmadığını söylüyor. Willy'nin o küçük köprüye geldiğini, isteyerek parmaklıklara çarptığını ve suyun sıç olması sayesinde kurtulduğunu ekliyor.

BIFF : Ooo, hayır, belki de yine uyukladı.

LINDA : Uyukladığını sanmıyorum.

BIFF : Neden olmasın?

LINDA : Geçen ay... [Büyük güçlükle] Oh, çocuklar, böyle bir şeyi söylemek o kadar güç ki! Size göre çok büyük bir aptal adam babanız, ama size söylüyorum birçok insandan çok daha fazla iyilik var içinde. [Nefesi tıkanır, gözlerini siler.] Elektrik sigortasına bakıyordum. Işıklar kesildiğinden aşağıya bodruma indim. Ve elektrik sigorta kutusunun arkasından - kazazın düşü - plastik bir boru, kısa bir şey.

HAPPY : Şaka yapıyorusun değil mi?

LINDA : Bu borunun sonunda küçük bir bağlantı var. Çok iyi biliyorum. Eminim, su ısıtıcısının altında, gaz borusunda küçük yeni bir emzik var.

HAPPY : [Sinirlice] Bu, avanak herif.

BIFF : O boruyu çıkardın mı?

LINDA : Ben - ben söylemeye utanıyorum. Böyle bir şeye nasıl değinebilirim? Her gün aşağı iniyorum ve şu küçük plastik boruyu saklıyorum. Fakat, o eve gelince, tekrar aldığım yere koyuyorum. Bu şekilde onun onurunu nasıl kırabiliirim? Ne yapmam gerektiğini bilmiyorum. Günü gününe yaşıyorum. Size söylüyorum, onun aklından geçen her düşüncüyü biliyorum. Çok modası geçmiş ve aptal bir düşünce gibi geliyor, ama size tekrar söylüyorum, babanız tüm hayatını size bağladı ve siz de sırtınızı ona döndünüz. [Yüzü ellerinin

arasında, ağlayarak, sandalyede eğilir.] Biff, yemin ediyorum! Biff, onun hayatı senin ellerinde!

HAPPY : [*Biff'e*] O kahrolası aptalı nasıl seviyorsun!

BIFF : [*Annesini öperek*] Tamam, arkadaşım, tamam. Herşey halloldu, şimdi. Tembelim. Bunu biliyorum, anne. Ama şimdi, burada kalacağım ve yemin ediyorum, bir işle uğraşacağım. [*Annesinin önünde diz çökerek*] Biliyorsun, anne, iş hayatı bana göre değil. Bu yüzden denemeyecek değilim. Deneyeceğim ve başarılı olacağım.

HAPPY : Eminim olacaksın. Senin iş hayatındaki sorunun hiç kimseyi memnun etmeye çalışmamandı.

BIFF : Biliyorum, ben.

HAPPY : Mesela Harrison'ın yanında çalıştığında, Bob Harrison senin çok iyi olduğunu söylüyordu ve sen gittin bir komediyen gibi asansörde ıslıkla şarkılar çalmak gibi aptalca işler yaptın.

BIFF : [*Happy'e karşı*] Ne var? Bazen ıslık çalmayı seviyorum.

HAPPY : Asansörde ıslık çalan birini sorumluluk isteyen bir işe vermezsin herhalde!

LINDA : Tamam, şimdi bunu tartışmayın.

HAPPY : Günün ortasında işi bırakıp yüzmeğe gitmen gibi.

BIFF : [*Kızgınlığı artarak*] Pekî, sen hiç kaçmıyor musun? Bazen kaytarıyorsun değil mi? Ya güzel bir yaz gününde?

HAPPY : Tamam, ama kendimi ele vermiyorum.

LINDA : Çocukları!

HAPPY : Eğer ortadan yok olacaksam patron olmam gereken herhangi bir numarayı arayabilir ve oradakiler de az önce çıktığıma dair yemin ederler. Biff, sana söylemekten nefret

ettiğim bir şeyi söyleyeceğim ama iş dünyasında bazıları senin çılgın olduğunu düşünüyor.

BIFF : [*Kızgın*] Bırak şu iş dünyasını!

HAPPY : Tamam! Çok güzel ama kendini koru!

LINDA : Hap, Hap!

BIFF : İş dünyasındakilerin ne düşündüğü umrumda değil! Yıllarca babama da güldüler ve neden biliyor musun? Çünkü biz şehirdeki şu fındık evlerde oturuyoruz! Açık bir düzlükte çimento karıştırıyor olabliriz ya da - ya da marangozlar. Marangozun ıslık çalmasına izin vardır. [*Willly, soldan, evin girişinden içeriye doğru yürür.*]

WILLY : Senin büyükbaban bir marangozdan bile iyiydi. [*Sesizlik, hepsi Willy'i izler.*] Asla büyümedin. Seni temin ederim, Bernard asansörde ıslık çalmaz.

BIFF : Evet, ama sen çalarsın, baba.

WILLY : Hayatım boyunca asansörde ıslık çalmadım! Ve iş dünyasında kim benim deli olduğumu düşünüyor muş?

BIFF : Böyle bir şey söylemek istemedim, baba.

WILLY : West'e geri gidecek misin? Bir marangoz veya kovboy ol, kendini eğlendir!

LINDA : Willy, yalnızca diyor ki...

WILLY : Ne söylediğini duydum!

HAPPY : [*Willly'i sakinleştirimeye çalışarak*] Hey, baba, bırak şimdi.

WILLY : Bana gülyörler, ha? Filene'ye git. Hub'a git veya Slatery'e, Boston'a git. Willy Loman diye bağır ve neler olduğunu gör. Kodaman!

BIFF : Tamam, baba.

WILLY : Büyükt!
BIFF : Tamam!
WILLY : Neden bana sürekli hakaret ediyorsun?
BIFF : Bir kelime bile söylemedim. [Linda'ya] Bir şey söyledim mi?
LINDA : Hiçbir şey söylemedi, Willy.
WILLY : [Oturma odasının kapısının girişine doğru giderek] Tamam, iyi geceler, iyi geceler
LINDA : Willy, sevgilim, Biff karar verdi...
WILLY : [Biff'e] Yarı ortalıkta dolaşmaktan yorgun düşersen, oturma odasına yaptırduğım tavanı boya.
BIFF : Sabah erkenden gideceğim.
HAPPY : Bill Oliver'ı görecek, baba.
WILLY : [İlgisi artarak] Oliver mi? Ne için?
BIFF : Her zaman bana destek olacağım söylerti. İş yapmak iştiyorum, böylece belki onu da bu işe sokabilirim.
LINDA : Harika değil mi?
WILLY : Sözüümü kesme. Harika olan ne? Newyork şehrinde ona destek olacak elli kişi var. [Biff'e] Spor malzemesi mi?
BIFF : Öyle tahmin ediyorum. Bu konuda birşeyler biliyorum ve-
WILLY : Bu konuda birşeyler biliyor! Allah aşkına, spor malzemeslerini Spalding'den daha iyi biliyorsun! Sana ne kadar veriyor?
BIFF : Bilmiyorum, onu hala göremedim, ama-
WILLY : O zaman neden bahsediyorsun?
BIFF : [Sinirlenerek] Tamam, bütün söylediğim gidip onu görmeyeceğimdi, hepsi bu!

WILLY : [Başını başka yöne döndürerek] Ah, dereyi görmeden paçaları sıvıyorsun yine.
BIFF : [Soldan merdivenleri çıkarken] Allah kahretsin, uyuycacığım!
WILLY : [Arkasından seslenir.] Bu evde beddua okuma!
BIFF : [Dönererek] Ne zamandan beri bu kadar temizsin?
HAPPY : [Onu durdurmaya çalışarak] Bekle bir...
WILLY : Bana karşı bu şekilde konuşma. Buna izin vermeyeceğim!
HAPPY : [Biff'i yakalayarak, bağırır.] Bir daktkta bekleysin! Bir fikrim var. Güzel bir fikrim var. Buraya gel, Biff, şimdi bu konudan biraz bahsedelim. En son Florida'ya gittiğimde, spor malzemeleri satmak gibi büyük bir düşünce aklımdan geçti. Aniden aynı düşünce geri geldi. Sen ve ben, Biff bir şirketimiz var, The Loman Line. Birkaç hafta anteman yaparız ve birkaç da gösteri, anladın mı?
WILLY : Bir fikir!
HAPPY : Bekleyin! İki basketbol takımı kurarız, anladınız mı? Şu polo takımları. Birbirimize karşı oynarız. 1 milyon dolarlık bir tanıtım. İki kardeş anladınız mı? Royal Palms'da bütün otellerde Loman Kardeşler'in Gösterileri. Spor malzemesleri satabiliriz.
WILLY : Bu 1 milyon dolarlık bir düşünce!
LINDA : Muhteşem!
BIFF : Anlaşıldığı kadarıyla çok önemli bir yerdeyim.
HAPPY : Ve bu olayın en güzel yanı, Biff, iş gibi olmayacak. Dışarda yine top oynuyor olacağız.
BIFF : [Heyecanlanarak] Evet, bu...

HAPPY : Ve sen de usanmayacaksın, Biff. Gene aile olacağız.

Eski arkadaşlığımız, onurumuz olacak ve yüzmeye veya başka birşey yapmaya gitmek istersen, tabii ki yapacaksın.

WILLY : Bütün dünyayı alt edin! Siz ikiniz tüm dünyayı alt edeceksiniz.

BIFF : Yarı Oliver'i göreceğim. Hap, eğer bunu gerçekleştirebilirsek...

LINDA : Belki de artık bazı şeyler değişmeye başlıyor...

WILLY : [*Vahşi bir coşkunlukla, Linda'ya*] Lafa karışmayı bırak!
[*Biff'e*] Sakın Oliver'i görmeye giderken spor ceket ve pantolon giyme.

BIFF : Hayır, ben-

WILLY : Ciddi bir takım elbise giy ve olabildiğince az konuş ve şaka yapma.

BIFF : Beni sevdi. Beni her zaman sevdi.

LINDA : Seni çok sevdi.

WILLY : [*Linda'ya*] Lafa karışmayı bırakacaksın! [*Biff'e*] Ciddi bir şekilde içeri yürü. Bir çocuğun işine başvuruyorsun. Sakin, sevimli ve ciddi ol. Herkes şakacı kimseyi sever ama hiç kimse ona borç vermez.

HAPPY : Zaten biraz kendime de bulmaya çalışacağım. Emin ol, bulabilirim.

WILLY : Sizin için güzel şeyler görüyorum, sanırım bütün sorunların artık bitiyor. Ama unutmayın, büyük başlaman ve büyük bitirin. Onbeş bin iste. Ben ne kadar isteyeceksin?

BIFF : Vay be, bilmiyorum-

WILLY : Ve, "Vay be" deme. Küçük çocuklar "Vay be" der. On

beş bin dolar istemek için içeri giren bir adam, "Vay be" demez.

BIFF : Sanırım en fazla on.

WILLY : O kadar alçak gönüllü olma. Her zaman çok düşükle başladın. Büyük bir kankaha atarak içeri yürü. Endişeli görünme. Ortalığı yumuşatmak için bir iki tane senin o güzel hikayelerinden anlat. Ne söylediğin değil, nasıl söylediğin önemli, çünkü artık kişilik zafer kazanıyor.

LINDA : Oliver daima Biff'in hakkında çok iyi şeyler düşünmüştür.

WILLY : Benim konuşmama izin verecek misin?

BIFF : Ona bağırma, baba, tamam mı?

WILLY : [*Sinirlice*] Konuşuyordum, değil mi?

BIFF : Sürekli anneme bağırmandan hoşlanmıyorum ve bunu sana söylüyorum, tamam mı?

WILLY : Bu evi sen mi yönetiyorsun?

LINDA : Willy!

WILLY : [*Linda'ya dönerek*] Sürekli onun yanında yer alma, kahrolası!

BIFF : [*Öfkeli*] Ona bağırmanı bırak!

WILLY : [*Saşkın, suçluluk duygusuyla, Biff'in yanğını çekiştirerek*] Bill Oliver'a selamlarımı söyle, beni hatırlayabilir. [*Orurma odasının kapısından dışarı çıkar.*]

LINDA : [*Alçak sesle*] Bunu niye yaptın? [*Biff yüzünü çevirir*]

Sen umut dolu konuşunca, babamın da ne kadar tatlı bir insan olduğunu gördün değil mi? [*Biff'e doğru gider*] Yukarı gel ve ona iyi geceler de. Yatağa öyle gimesin.

HAPPY : Hadi, Biff, biraz babamı neşelendirelim.

LINDA : Lütfen canım. Yalnızca iyi geceler de. Onu mutlu etmek o kadar az zamanını alır ki. Gel. [*Odurma odasının kapısına doğru yürürken üst kata seslenir.*] Pijamaların banyoda asılı, Willy.

HAPPY : [*Linda'nın nereye gittiğine bakarken*] Ne kadın! Onu yaratırken kalbimi kırmaştılar. Bunu biliyor musun, Biff?

BIFF : Maş almıyor. Aman Tanrım, yüzdeyle çalışıyor!

HAPPY : Evet, artık o ünlü satıcı değil. Bunun dışında, itiraf etmelisin ki, bazen çok tatlı bir insan oluyor.

BIFF : [*Karar vererek*] Bana on kağıt borç versene! Birkaç tane yeni kravat almak istiyorum.

HAPPY : Seni bildiğim bir yere götüreceğim. Güzel malları var. Yarın benim çizgili gömleklerimden birini giy.

BIFF : Saçları ağarmış. Annem çok yaşlanmış. Vay be. Yarın Olini vermeye gideceğim ve kapısını çalıp-

HAPPY : Hadi, yukarı. Bunu babama anlat. Hadi.

BIFF : [*Rahatlayarak*] Onbin kağıt, oğlum, biliyor musun?

HAPPY : [*Odurma odasına giderken*] İşte bu konuşma, Biff uzun süreden beri ilk defa o eski kendine güvenini hissediyorum. [*Odurma odasının iç kısımları yavaş yavaş gözden kaybolurken*] Benimle oturacaksın, oğlum ve istediğin hangi bebekse yalnızca şu sözleri söyle... [*Son satırılar güçlüğüyle duyulur. Anne-babalarının yatak odasına girmek için merdivenleri çıkmaktadırlar.*]

LINDA : [*Yatak odasına girip banyoda olan Willy'e seslenir. Yatağı yapmaktadır.*] Duşa bir şeyler yapabilir misin? Su damlatıyor.

WILLY : [*Yatak odasından*] Aniden, herşey paramparça oluyor. Şu Allah'ın belası su tesisatını ve o insanları dava etmek lâzım. [*Kelimeleri yüksek sesle söyler.*]

LINDA : Merak ediyorum acaba, Oliver, Biff'i hatırlayacak mı? Hatırlar mı sence?

WILLY : [*Pijamalarını giymiş, banyodan çıkar*] Hatırlamak mı? Senin neyin var, deli misin? Eğer Oliver'in yanında kalırsaydı, şimdi çok iyi bir yerde olurdu? Oliver onu göresiye kadar bekle. Artık ortalama yeteneğin ne olduğunu bilmiyorsun. Bugün sıradan genç bir adamın [*Yatağa girerken*] yeteneği sıfır. Ona göre bu dünyadaki en güzel şey gezip tozmak.

[Biff ve Happy içeri girer. Kısa bir sessizlik]

WILLY : [*Biff bakarak duraksar*] Duyduğum şeye sevindim, oğlum.

HAPPY : Sana iyi geceler dilemek istedi.

WILLY : [*Biff'e*] Evet. Onu mahvet, oğlum. Bana ne söylemek istiyorsun?

BIFF : Yalnızca kendini fazla yorma, baba. İyi geceler [*Girmek için döner.*]

WILLY : [*Söylemekten kendini alamaz*] Eğer Oliver'la konuşurken - bir paket veya herhangi bir şey masadan düşerse, sakın yerden alma. Böyle işler için hademeleri var.

LINDA : Size güzel bir kahvaltı hazırlayacağım.

WILLY : Bitirmeme izin verecek misin? [*Biff'e*] West'te çalıştığını söyle. Çiftlik işi deme.

BIFF : Pekli, baba.

LINDA : Sanırım herşey-

WILLY : [*Linda'nın sözüne karışarak*] Ve kendimi ucuzca satma. Onbeş bin dolardan az olmasın.

BIFF : [*Willy'e kalkanıyarak*] Tamam. İyi geceler, anne. [*Haraket eder.*]

WILLY : Sende bir büyüklük var, Biff, bunu hatırla. Sende büyüklüğün her çeşidi... [*Geriyeye doğru uzanır, yorgundur. Biff dışarı çıkar.*]

LINDA : [*Biff'in arkasından seslenerek*] İyi uykular, canımı!

HAPPY : Evleneceğim, anne. Sana söylemek istedim.

LINDA : Uyumaya git canım.

HAPPY : [*Giderken*] Sana söylemek istedim, yalnızca.

WILLY : Bu iyi işi sürdür. [*Happy çıkar*] Allahım... Ebbet Field maçını hatırladın mı? Şehrin şampiyonluk maçı?

LINDA : Sadece dinle. Sana şarkı söyleyeyim mi?

WILLY : Evet. Söyle [*Linda yumuşak bir ninni söyler.*] Takım sahaya çıktığında, en uzunları Biff'ti, hatırladın mı?

LINDA : Oh, evet.

[*Biff karanlık mutfığa girer, bir sigara alır ve evden çıkar. Işıktan oluşan bir alın havuza gelir. Geceye gözlerini diker sigara içer.*]

WILLY : Genç bir tanıyı gibi. Herkül, gibi bir şey. Ve güneş, güneş tamamen etrafında. Bana nasıl el salladığını hatırladın mı? Tam sahanın ortasından, yanında da üç kolejin temsilcileri vardı. Ve götürdüğüm müşteriler - tam Biff çıktığında "Loman, Loman, Loman" diye tezahüratlar. Yüce Tanrım, (o) büyük birisi olacak. Onun gibi bir yıldız, muhtemem, asla silinip gidemez.

[*Willy'nin üzerindeki ışık zayıflar. Merdivenlerin yanında, mutfak duvarına doğru havagazı ısıtıcısı alevlenir; kurmuza bobinlerin altında mavi bir alev vardır.*]

LINDA : [*Çekingenlikle*] Willy canım, sana karşı nesi var?

WILLY : Çok yorgunum. Artık konuşma.

[*Biff yavaşça mutfığa döner. Durur ve ısıtıcıya bakar*]

LINDA : Howard'dan Newyork'ta çalışmana izin vermesini isteyecek misin?

WILLY : Sabahleyin ilk işim bu. Her şey düzelecek.

[*Biff ısıtıcının arkasına uzanır ve lastik bir boru çıkarır. Korkmuştur ve başını Willy'nin odasına çevirir; oda belli belirsiz aydınlanmıştır. Linda'nın umutsuzluk dolu monoton mırıldısı odadan duyulur.*]

WILLY : [*Pencereden ayışığına gözlerini dikerek*] Vay be, şu binanın arasında hareket eden aya bak!

[*Biff boruyu eline sarar ve hızla üst kata çıkar.*]